

## Kovács Miklós És Gyermekai



Ez a kép 1995-ben készült Bnei Brakban [Izrael], Béla bátyám fiának, Kovács Miklósnak a gyerekei. A kisfia, Háim kilencedik születésnapja alkalmával készült a kép. Miklós ölében Eszter van. Jobbról az első, Háim, a háta mögött Hadasza, mellette Hája, baloldalt Ráhel és mellette Ruth. Kovács Béla bátyám 1922-ben, Bözödújfaluban született. Megnősült 1949-ben, itt [Bözöd]Újfaluban, eredeti zsidó nővel, Nagy Piroskának hívták [az előző férje után Nagy]. Béla megvette a zsidó sakter lakását. Három gyerekük lett, itt születtek. Kovács Miklós, Ibolya és Eszter. Béla dolgozott, gyümölcsfákat oltott, ő kijárta a hét osztályt. Aztán jött a társas gazdaság [lásd: kollektív Romániában], és akkor brigádos volt a néptanácsnál, küldték leszerződni a cukorrépat, vagy ami volt. Aztán a bátyám leköltözött Erdőszentgyörgyre, nem bírta már, mert társas gazdaság volt, [és nem akart beállni,] és akkor kitették karikatúrába a bátyámat és ángyomat. Azt mondták nekem: 'Na menj, nézd meg, ki van téve a bátyád.' Ott mentem el, hát tényleg ki voltak rajzolva. A falu közepén volt egy tábla, amire kitűztek mindenfélét, és az volt írva, hogy: 'Icurkám, picurkám, beállok, nem állok, ó, még várok?' És az ángyomnak a fején kalap volt, és a bátyámnak kendő a fején. Nem akartak beállni a társasba, bevették kuláknak, mert a feleségének az anyjának volt birtoka. Azután a bátyám beadta a papírt, és elmentek. 1964-ben mentek Izraelbe, az anyósával. Bátyámnak az anyósa, Kovács Rózsika is vallásos volt, tartották addig, amíg elmentek, és aztán ott még jobban. Két évet élt a bátyám, amíg élt, írt, aztán meghalt. Megoperálták, hátul volt egy csomó [daganat], és belehalt. Negyvennyolc éves volt. A három gyermek ott van mind. És amikor Béla meghalt, ángyomnak a testvére írt levelet az apámnak: 'Tóni bácsi, most kiveheti a szálkát a szeméből, mert a fia meghalt.' [Úgy kell érteni, hogy feloldhatja az átkát. -- A szerk.] Az ángyom özvegy volt három évig, és hozzáment egy gyártulajdonoshoz, Pardes Hannában, ott nagy a narancstermés. Valameddig ott éltek együtt, aztán ángyom bánatában meghalt, agyvérzést kapott, mert akihez hozzáment, az meghalt, és annak a gyerekei kitették, pedig hagyott rá egy szobát. Miklós okos volt, Erdőszentgyörgyön laktak, ott járt iskolába. Nagyon jó feje volt, és akkor katonai iskolába küldték, mikor kimentek. Rá egy évre Amerikába küldték eszmecezeré. Ott volt, nem tudom, hány évet, és úgy jött ki mint őrnagy, nagy ranggal, aztán beállt a Bnei Brakba, a nagy vallásosok közé [Egy 2002-es izraeli felmérés szerint Bnei Brak egyike a legvallásosabb városoknak

az országban. -- A szerk.]. Valaki ott járt, mondta, hogy pénteken délután idegen be oda nem megy egész szombat estig. Fogalmam sincs, miért lett olyan nagy vallásos. Küldött nekem dollárt, küldött egy táleszt, két kápedlit. Egyiket elvesztettem, olyan szép kék volt. Van nekem még kettő, mind a kettő fehér, mondtam a leányomnak, az egyiket fesse meg kékre. [Miklósnak] Hét gyermeke van, a kisebbik fiú és hat leány. A felesége marokkói. Küldött nekem tíz dollárt borítékban [két ötdolláros bankjegyet]. Az elsőt elköltöttem, a másodikat ellopták innen a házból. Bele volt csomagolva fehér papírba, és mikor mentem, hogy vegyem onnan, ki volt véve, és a fehér papír ott volt maradva.